

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Харківського національного
медичного університету,

д. мед. н., професор Капустник В. А.

2021 р.

Витяг

з протоколу № 1

засідання кафедри педіатрії №2 Харківського національного медичного університету щодо проведення фахового семінару з оцінювання наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів дисертаційної роботи аспірантки кафедри пропедевтики педіатрії №1 Амаш Анастасії Григорівни на тему «Оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування та екологічних умов району проживання», за спеціальністю 228 «Педіатрія», галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

12 квітня 2021 р.

м. Харків

Голова фахового семінару: завідувачка кафедри педіатрії № 2, доктор медичних наук, професорка Макєєва Н.І.

Секретар фахового семінару: доцентка кафедри педіатрії № 2, к.мед.н. Алексєєва Н.П.

Професори, що були присутні на фаховому семінарі: д.мед.н., професорка кафедри педіатрії №1 та неонатології Сенаторова Г.С.; д.мед.н., професорка, завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №2 Клименко В.А.;

професорка, завідувачка кафедри педіатрії №2 Макєєва Н. І.; д.мед.н., професорка, завідувачка кафедри педіатрії №1 та неонатології Гончарь М.О.; д. мед. н., професорка, завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Фролова Т.В., к.мед.н., доцентка кафедри педіатрії №2 Алексєєва Н.П., к.мед.н., доцентка кафедри педіатрії №1 та неонатології Іщенко Т.Б., к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1 Стенкова Н.Ф., к.мед.н., доцентка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Сінєєва І.Р., к.мед.н., доцентка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Атаманова О.В., к.мед.н., асистентка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Кононеко О.В., к.мед.н., доцентка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Коліушко К.Г, очний аспірант кафедри пропедевтики педіатрії №1 Осман Н.С.

Усього присутніх: 13 осіб.

Порядок денний: Оцінювання дисертаційної роботи аспірантки очної форми навчання кафедри пропедевтики педіатрії №1 ХНМУ Амаш А.Г. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю- 228 «Педіатрія», галузь знань 22 «Охорона здоров'я» на тему «Оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування та екологічних умов району проживання».

Тему дисертаційної роботи було затверджено на засіданні Вченої ради ХНМУ 22 вересня 2016 р. (протокол № 10) та змінено 25.02.2021 р. (протокол №2).

Науковий керівник: завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №1 Харківського національного медичного університету, д. мед. н., професорка Фролова Т.В.

Термін виконання 01.09.2016 – 31.07.2021 рр.

Рецензенти:

1. Доктор медичних наук, професорка кафедри педіатрії №1 та неонатології Харківського національного медичного університету Сенаторова Г.С.;

2. Доктор медичних наук, професорка, завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №2 Харківського національного медичного університету Клименко В.А.

Із запитаннями до дисертантки та в обговоренні результатів роботи виступили: д. мед. н., професорка кафедри педіатрії №1 та неонатології Сенаторова Г.С.; д. мед. н., професорка, завідувачка кафедри пропедевтики педіатрії №2 Клименко В.А.; професорка, завідувачка кафедри педіатрії №2 Макєєва Н. І.; д. мед. н., професорка, завідувачка кафедри педіатрії №1 та неонатології Гончарь М.О., к.мед.н., доцент кафедри педіатрії №1 та неонатології Іщенко Т.Б., очний аспірант кафедри пропедевтики педіатрії №1 Осман Н.С.

На підставі доповіді Амаш А.Г., відповідей на запитання, виступів рецензентів та дискусії одностайно ухвалили такий висновок:

Актуальність дисертаційного дослідження та його зв'язок з науковими планами Харківського національного медичного університету

Враховуючи наявну тенденцію до прогресуючого збільшення аліментарно-залежних станів, стає актуальною проблема неповноцінного нутритивного забезпечення дітей перших трьох років життя за умов їх проживання в екологічно неблагонадійних районах великих міст. Увагу науковців та практичних лікарів привертає не тільки питання впливу нутритивного забезпечення дітей на формування їхнього мінерального профілю, а й вплив нутритивного та елементного дисбалансу в матерів під час вагітності і лактації, що, у свою чергу дає можливість розглядати їхній мінеральний статус як єдину систему в парі «мати-дитина», та потребує додаткового вивчення з метою своєчасного коригування та профілактики виникнення нутритивно-залежних станів у дітей в періоді грудного та раннього дитинства.

На підставі визначеної актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

Метою дослідження є оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування, екологічних умов району проживання на підставі визначення нутритивного статусу, мінерального гомеостазу та рівня фізичного розвитку.

Згідно з дизайном дослідження, проведено в трьохетапне комплексне обстеження 152 дітей, які народжені та постійно проживають в м. Харкові. На I етапі дослідження дітей віком 5 місяців було розподілено на групи з урахуванням виду вигодовування та району мешкання: I група – 79 дітей, які отримували виключно грудне вигодовування, з них I-а група - 35 дітей, які мешкають в умовно-чистому районі (УЧР) та I-б група - 44 дитини, які мешкають в умовно-брудних районах (УБР); II група – 73 дитини, які отримували штучне вигодовування, з них II-а група - 32 дитини, які мешкали в УЧР та II-б група - 41 дитина, яка мешкала в УБР.

На I етапі дослідження було обстежено також 79 матерів дітей I-а та I-б груп через 5 місяців після пологів.

На II та III етапах було обстежено 152 дитини I-а, I-б, II-а та II-б груп у віці 1 та 3 років.

Наукова новизна роботи полягає в оцінюванні нутритивного забезпечення пари «мати-дитина» на етапі введення першого прикорму при грудному вигодовуванні з урахуванням мінерального статусу та екологічної характеристики місця проживання, що дало змогу визначити предиктори формування нутритивних та екозалежних станів.

Дані, одержані в ході виконання дослідження, сприяють уточненню уявлень про мінеральний профіль дітей грудного та раннього віку, які проживають у різних за екологічними умовами районах великого міста, з урахуванням їх нутрієнтного забезпечення.

Доведено, що незбалансованість харчового раціону матерів, зокрема мінеральний дисбаланс, мають вплив на формування мінерального профілю дітей, спричиняючи виникнення аліментарно-залежних станів.

У дисертаційному дослідженні розширено уявлення про мінеральний профіль пари «мати-дитина». За допомогою моніторингу рівнів вмісту МЕ в зразках волосся дітей/матерів та грудному молоці обґрунтовано доцільність раннього коригування нутритивно-залежних станів на етапі доклінічних проявів у дітей віком від 5 місяців до трьох років життя.

Визначено особливості фізичного розвитку дітей раннього віку, які отримували різні види вигодовування.

Обґрунтовано та запропоновано методи раннього прогнозування розвитку гострого обструктивного й атопічного дерматиту у дітей грудного віку з урахуванням елементного статусу дітей та екологічних особливостей районів проживання в умовах великого міста.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконувалася як фрагмент комплексної науково-дослідної роботи кафедри пропедевтики педіатрії № 1 у межах комплексної НДР кафедр педіатричного профілю Харківського національного медичного університету «Медико-біологічні аспекти адаптації дітей з соматичною патологією в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0120U102471), де дисертантка є співвиконавцем.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

Аспіранткою Амаш А.Г. у дисертаційній роботі оцінено нутритивного забезпечення пари «мати-дитина» на етапі введення першого прикорму при грудному вигодовуванні з урахуванням мінерального статусу та екологічної характеристики місця проживання, що дало змогу визначити предиктори формування нутритивних та екозалежних станів.

Доведено взаємозв'язок між видом вигодовування та рівнем фізичного розвитку в ранньому віці, а саме профілактичний вплив грудного вигодовування на розвиток надмірної ваги в дітей у майбутньому.

Визначено вікові особливості мінерального профілю дітей з урахуванням їх нутритивного забезпечення й екологічного стану району

проживання родин, а саме тенденцію до зменшення рівнів заліза, кальцію, цинку, йоду в зразках волосся дітей відповідно до нутрієнтного дефіциту протягом грудного та раннього періода дитинства. Підвищений вміст хрому, стронцію, свинцю та титану в зразках волосся дітей, незалежно від виду вигодовування та віку, виявлено в дітей, які проживали в умовно-брудних районах м.Харкова.

Визначено, що зниження рівня заліза в зразках волосся дітей менш ніж на 25-28 мкг/г та в раціоні харчування нижче за 4,0 мг/добу можна розглядати у як прихований залізодефіцит та як предиктор розвитку залізодефіцитної анемії в подальшому.

Уперше розроблено та успішно апробовано прогностичні моделі впливу екотоксикантів, а саме важких металів (Ni, Cr, Ti), на розвиток гострого обструктивного бронхіту та загострень атопічного дерматиту в дітей з урахуванням екологічних характеристик району проживання.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Отримані наукові висновки та практичні рекомендації базуються на аналізі та узагальненнях результатів сучасних методів, що використовувалися: анамнестичний, загальноклінічний, фізико-хімічні, метод аплікаційного патч-тестування, аналітико-статистичний.

Достовірність результатів, одержаних у роботі, підтверджується статистичним аналізом: параметричними й непараметричними, кореляційними, дисперсійними, регресійними методами. Статистичне оброблення проводилося на персональному комп'ютері за допомогою наборів сучасних стандартних програм MS Excel 2013, SPSS IBM 23, StatSoft Statistica 6.1. Результати отримано на апаратурі, яка пройшла державний метрологічний контроль. Робота переконливо обґрунтована, наукові положення, висновки та рекомендації достовірні, повністю випливають із фактичного матеріалу, мають теоретичне й практичне значення.

Наукове та практичне значення одержаних результатів

проживання родин, а саме тенденцію до зменшення рівнів заліза, кальцію, цинку, йоду в зразках волосся дітей відповідно до нутрієнтного дефіциту протягом грудного та раннього періода дитинства. Підвищений вміст хрому, стронцію, свинцю та титану в зразках волосся дітей, незалежно від виду вигодовування та віку, виявлено в дітей, які проживали в умовно-брудних районах м.Харкова.

Визначено, що зниження рівня заліза в зразках волосся дітей менш ніж на 25-28 мкг/г та в раціоні харчування нижче за 4,0 мг/добу можна розглядати у як прихований залізодефіцит та як предиктор розвитку залізодефіцитної анемії в подальшому.

Уперше розроблено та успішно апробовано прогностичні моделі впливу екотоксикантів, а саме важких металів (Ni, Cr, Ti), на розвиток гострого обструктивного бронхіту та загострень atopічного дерматиту в дітей з урахуванням екологічних характеристик району проживання.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Отримані наукові висновки та практичні рекомендації базуються на аналізі та узагальненнях результатів сучасних методів, що використовувалися: анамнестичний, загальноклінічний, фізико-хімічний, метод аплікаційного патч-тестування, аналітико-статистичний.

Достовірність результатів, одержаних у роботі, підтверджується статистичним аналізом: параметричними й непараметричними, кореляційними, дисперсійними, регресійними методами. Статистичне оброблення проводилося на персональному комп'ютері за допомогою наборів сучасних стандартних програм MS Excel 2013, SPSS IBM 23, StatSoft Statistica 6.1. Результати отримано на апаратурі, яка пройшла державний метрологічний контроль. Робота переконливо обґрунтована, наукові положення, висновки та рекомендації достовірні, повністю впливають із фактичного матеріалу, мають теоретичне й практичне значення.

Наукове та практичне значення одержаних результатів

З метою своєчасного коригування наслідків «метаболічного програмування», а саме розвитку надлишкової ваги в ранньому періоді дитинства, рекомендовано в амбулаторній практиці проводити моніторинг фізичного розвитку до трирічного віку в дітей, які отримували штучне вигодовування на першому році життя.

З метою профілактики аліментарно-залежних станів, зокрема залізодефіцитної анемії в дітей, які отримують виключно грудне вигодовування, рекомендується проведення аналізу нутритивного забезпечення їхніх матерів. При зниженні добової норми споживання заліза в період вагітності та лактації менш ніж на 28-30 мг/добу рекомендовано проводити додаткове обстеження дитини з метою визначення явного або прихованого дефіциту заліза.

За відсутності клінічних та лабораторних проявів залізодефіцитної анемії в дитини, зниження в раціоні рівня заліза нижче за 4,0 мг/добу рекомендовано розглядати як предиктор розвитку залізодефіциту та вводити збагачений залізом прикорм раніше за термін, рекомендований ВООЗ.

Зниження рівня заліза в зразках волосся дітей менш ніж на 25-28 мкг/г рекомендовано вважати прихованим залізодефіцитом та предиктором розвитку залізодефіцитної анемії в подальшому.

З метою прогнозування впливу екотоксикантів, а саме нікелю, титану, хрому, на розвиток гострого обструктивного бронхіту, контактного дерматиту та загострення атопічного дерматиту рекомендовано використання розроблених та апробованих прогностичних моделей.

Використання результатів роботи

Результати дослідження впроваджено в практичну та освітню діяльність КЗОЗ «Харківська міська багатoproфільна клінічна лікарня №17» (м.Харків), КЗОЗ «Харківська міська багатoproфільна лікарня №18 (м.Харків), КЗОЗ «Харківська міська дитяча клінічна лікарня №24» (м.Харків), КНП «Обласна клінічна дитяча лікарня» Кіровоградської обласної ради (м.Кропивницький), ТОВ «Центр здоров'я доктора Артемчука» (м.Харків), кафедри педіатрії №1

Харківського національного медичного університету (м.Харків), кафедри педіатрії №2 Харківського національного медичного університету (м.Харків), кафедри сімейної медицини з курсом дерматовенерології Сумського державного університету (м.Суми), кафедри внутрішньої медицини Луганського державного медичного університету (м. Рубіжне).

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 26 наукових праць, з них 4 статті в наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України, 1 стаття в закордонному журналі, який входить до наукометричної бази Scopus, 1 монографія; 1 державний патент України на корисну модель, 19 тез у матеріалах наукових форумів різних рівнів.

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Охалкіна ОВ, Амаш АГ. Вплив виду вигодовування на макро- та мікроелементний профіль дітей раннього віку. ScienceRise. 2016;4(3):38-42. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел, клінічне обстеження пацієнтів, аналіз та статистичне оброблення отриманих даних, підготовлено статтю до друку).
2. Охалкіна ОВ, Амаш АГ, Дубоносов ВЛ. Мінеральний профіль дітей раннього віку та його вплив на рівень фізичного розвитку. Актуальні проблеми сучасної медицини. 2016;16(4 ч. 1):171-4. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел, клінічне обстеження пацієнтів, аналіз та статистичне оброблення отриманих даних, підготовлено статті до друку).
3. Фролова ТВ, Амаш АГ. Вплив виду вигодовування на рівень цинку та фізичний розвиток дітей першого року життя . Современная педиатрия. 2018;(8):55-60. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел, клінічне обстеження пацієнтів, аналіз та статистичне оброблення отриманих даних, підготовлено статтю до друку).

4. Frolova TV, Lazurenko VV, Pasiyeshvili NM, Amash AG, Bilyi YY, Stenkova NF. Placental dysfunction: health status, nutritional status and mineral profile of a mother-child pair. *Wiadomosci Lekarskie*. 2020;73(1):95-8. (Здобувачем здійснено відбір тематичних пацієнтів, проведено аналіз даних анамнезу та інструментальних досліджень, статистичне оброблення даних, підготовлено статтю до друку).
5. Frolova TV, Amash AG, Vysotska OV, Strashenko HN. The prediction of wheezing development among infants living in large industrial cities. *Український журнал екстремальної медицини ім. Г. О. Можаяєва*. 2020;20(1):123-7. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел, клінічне обстеження пацієнтів, аналіз та статистичне оброблення отриманих даних, підготовлено статтю до друку).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Амаш АГ, Сенаторова АВ, Коліушко КГ. Вплив нутритивного забезпечення дітей раннього віку на розвиток дефіциту заліза. В: *Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією. Збірник тез Української науково-практичної конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю; 2021 Берез 17-18; Харків. Харків; 2021.с. 16-18.* (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
7. Амаш АГ. Роль забруднення важкими металами в виникненні загострень атопічного та контактного дерматитів у дітей раннього віку. В: *Медицина третього тисячоліття. Збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів; 2021 Січ 18-20; Харків. Харків; 2021. с. 401-2.* (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
8. Фролова ТВ, Лазуренко ВВ, Амаш АГ. Аналіз мінерального гомеостазу пари «мати-дитина». В: *Медична наука та практика: виклик і*

сьогодення. Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції; 2019 Серп 23-24; Львів. Львів: Львівська медична спільнота; 2019. с. 54-7. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

9. Фролова ТВ, Амаш АГ. Використання методу інфрачервоної спектроскопії сироватки крові для визначення характерних спектрів у дітей, які знаходяться на різних видах вигодовування. В: Сучасні питання молекулярно-біохімічних досліджень та лабораторного скринінгу у клінічній та експериментальній медицині. Збірник тез всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю; 2019 Квіт 11-12; Запоріжжя. Запоріжжя; 2019. с. 58-9. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
10. Висоцька ОВ, Амаш АГ, Фролова ТВ. Спосіб прогнозування частоти випадків гострого респіраторного захворювання у дітей раннього віку з урахуванням рівнів цинку та магнію. В: ICM-2019. Інформаційні системи та технології в медицині. 2-га Міжнародна науково-практична конференція: збірник наукових праць; 2019 Лист 28-29; Харків. Харків: НАУ «ХАІ»; 2019. с. 133-5. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
11. Амаш А.Г. Залежність мінерального профілю дітей від харчового раціону матерів та виду вигодовування. В: Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією. Матеріали Української науково-практичної конференції лікарів-педіатрів з міжнародною участю; 2019 Берез 19-20; Харків. Харків; 2019. с. 28-30. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

12. Amash A, Abubakr A. Correlation between zinc level and physical development of infants. В: Актуальні питання сучасної медицини. 16-та Міжнародна наукова конференція студентів, молодих вчених та фахівців: тези доповідей; 2019 Берез 28-29; Харків. Харків; 2019. с. 314-5. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
13. Фролова ТВ, Амаш АГ. Результати моніторингу рівню цинку у дітей в залежності від видів вигодовування. В: Проблеми, досягнення та перспективи розвитку медико-біологічних і спортивних наук. 2-га Міжнародна заочна науково-практична конференція; 2017 Жовт 30; Миколаїв. Миколаїв; 2017. с. 48-9. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
14. Amash A., Sharapanuk L. The research of Zincs level to different types of feeding in infant. В: Сучасна медицина: тенденції та перспективи розвитку. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної медичної конференції; 2018 Лип 9; Жешув. Жешув; 2018. с. 9-12. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистична обробка отриманих даних, оформлення тез до друку).
15. Amash A. The correlation between types of feeding and mineral profile of infants. В: Актуальные проблемы современной медицины и фармации 2017. Сборник тезисов и докладов Международной научно-практической конференции студентов и молодых ученых. Минск: БГМУ; 2017. с. 1182. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
16. Фролова ТВ, Охалкіна ОВ, Амаш АГ. Особливості формування мінерального статусу дітей першого року життя в залежності від виду вигодовування. В: Проблеми сьогодення в педіатрії. Науково-практична конференція молодих вчених-педіатрів та дитячих хірургів з

- міжнародною участю; 2017 Лют 9; Харків . Харків; 2017. с. 68-9. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
17. Охалкіна ОВ, Амаш АГ. Особливості елементного профілю дітей грудного віку в залежності від виду вигодовування. В: Інновації в дитячій гастроентерології та нутріціології в практиці дитячого та сімейного лікаря Матеріали Міжрегіональної науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам'яті проф. Ю. В. Белоусова; 2016 Жовт 20-21; Харків. Харків; 2016. с. 49-50. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
18. Амаш АГ. Вплив виду вигодовування та мінерального забезпечення на рівень фізичного розвитку дитини. В: Проблеми сьогодення в педіатрії. Матеріали 1-ої науково-практичної конференції молодих вчених з міжнародною участю; 2016 Берез 16; Харків. Харків; 2016. с. 3. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
19. Амаш АГ. Порівняльна характеристика елементного профілю дітей першого року життя в м. Харкові (Україна) та м. Віндхоек (Намібія). В: Матеріали 6-ої міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених; 2015 Трав 15; Вінниця. Вінниця; 2015. с. 52. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
20. Amash A. Correlation of calcium-magnesium profile in infants. 8th International Scientific Interdisciplinary Conference for medical students and young scientists; 2015 May 15-16; Kharkiv. Kharkiv; 2015. p. 155. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).
21. Амаш АГ. The role of chromium in the development of allergies in children of Kharkiv. В: 19-й міжнародний медичний конгрес студентів і молодих

вчених, присвячений пам'яті ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Л. Я. Ковальчука: матеріали конгресу; 2015 Квіт 27-29; Тернопіль. Тернопіль; 2015. с. 169. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

22. Амаш АГ, Фролова ТВ. Гендерні особливості макроелементного профілю дітей першого року життя в м. Харків. В: Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали 4-ї міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 210-річчю Харківського національного медичного університету; 2015 Квіт 21-22; Харків. Харків: ХНМУ; 2015. с. 191-2. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

23. Амаш АГ. Незалежний моніторинг вигодовування дітей першого року життя. В: Медицина третього тисячоліття. Збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів; 2015 Січ 20; Харків. Харків; 2015. с. 204-5. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

24. Амаш АГ. Співвідношення макроелементного профілю у дітей першого року життя. В: Сучасні аспекти медицини і фармації-2015. Збірник тез всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів з міжнародною участю; 2015 Трав 14-15; Запоріжжя. Запоріжжя; 2015. с. 53. (Здобувачем виконано клінічне обстеження пацієнтів, статистичне оброблення отриманих даних, оформлено тези до друку).

Праці, в яких додатково відображаються наукові результати дисертації:

25. Фролова ТВ, Щербань МГ, М'ясоєдов ВВ, Амаш АГ, та ін. Екологічна патологія хімічного генезу. Охорона здоров'я дітей: монографія. Фролова ТВ, Щербань МГ, редактори. Харків: ХНМУ; 2019. 100 с. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел).

26.Амаш АГ, Фролова ТВ, Висоцька ОВ, Страшенко ГМ, винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Спосіб прогнозування atopічного дерматиту у дітей. Патент України UA 141540 U. 2020 Квіт 10. (Здобувачем виконано пошук та аналіз літературних джерел, клінічне обстеження пацієнтів, аналіз та статистичне оброблення отриманих даних, підготовлено патент до друку).

Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження.

Наукове дослідження здобувачки Амаш А.Г. на тему «Оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування та екологічних умов району проживання» комісією з питань етики та біоетики Харківського національного медичного університету визнано таким, що відповідає загальноприйнятим нормам моралі, вимогам дотримання прав, інтересів та особистої доступності учасникам дослідження.

Ризик для суб'єктів дослідження під час виконання роботи відсутній. Батьки учасників дослідження інформувалися про всі аспекти, пов'язані з метою, завданнями, методиками та користю дослідження.

Лабораторні методи досліджень є загальноприйнятими. Амаш А.Г. у своїй діяльності керувалася гуманними цілями, гідно виконувала свої обов'язки та діяла на благо хворих.

Мета та завдання дисертації є науково обґрунтованими, використані методи дослідження є безпечними.

Висновки та рекомендації не пов'язані з безпосереднім ризиком для здоров'я пацієнтів, порушенням їхніх прав чи морально-етичних норм, приниженням людської гідності або дискримінацією. Експерименти на людині не проводилися (протокол №3 від 03.03.2021 року).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація викладена українською мовою, написана грамотно, професійно, легко сприймається. Матеріал викладено послідовно, логічно,

висновки відповідають меті та завданням роботи, що свідчить про кваліфікаційну фахову підготовку автора.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту

Дисертацію присвячено вивченню питання оптимізації нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування, екологічних умов району проживання на підставі визначення нутритивного статусу, мінерального гомеостазу та рівня фізичного розвитку. Дисертаційні дослідження за даною тематикою виконувалися відповідно до наукових напрямів спеціальності 228 «Педіатрія», галузь знань 22 «Охорона здоров'я», що відповідає паспорту спеціальності 14.01.10 – педіатрія.

Рекомендація дисертації до захисту

Дисертація аспірантки очної форми навчання кафедри пропедевтики педіатрії №1 Харківського національного медичного університету на здобуття наукового ступеня доктора філософії Амаш Анастасії Григорівни на тему: «Оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування та екологічних умов району проживання», за спеціальністю 228 «Педіатрія», галузь знань 22 «Охорона здоров'я», є кваліфікаційною науковою працею, у якій містяться отримані нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, що вирішують конкретне наукове завдання, а саме: оптимізацію нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування, екологічних умов району проживання на підставі визначення нутритивного статусу, мінерального гомеостазу та рівня фізичного розвитку.

У процесі виконання роботи виявлено особливості фізичного розвитку дітей грудного та раннього віку, які отримують різні види вигодовування. Визначено нутритивний статус і мінеральний профіль пари «мати-дитина» залежно від екологічних особливостей району проживання родин. Встановлено нутритивний статус і мінеральний профіль дітей грудного та раннього віку, які мешкають у різних за екологічними характеристиками

районах великого міста. Визначено найбільш поширені нутритивно-залежні та екозалежні стани в дітей грудного та раннього віку. Розроблено прогностичні моделі ризику розвитку екозалежних станів у дітей.

За своїм обсягом і рівнем досліджень, теоретичною та практичною цінністю, науковою новизною результатів, об'єктивністю та обґрунтованістю висновків, дисертаційна робота Амаш Анастасії Григорівни на тему: «Оптимізація нагляду за дітьми грудного та раннього віку залежно від виду вигодовування та екологічних умов району проживання» відповідає вимогам п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167.

Результати голосування: за – 13 голосів, проти – 0 , утрималося – 0.

Голова фахового семінару:

завідувачка кафедри
педіатрії №2,
д. мед. н., професорка

Н.І.Макєєва

Рецензенти:

завідувачка кафедри
пропедевтики педіатрії №2,
д. мед. н., професорка

В.А.Клименко

д. мед. н. професорка,
професорка
кафедри педіатрії №1 та неонатології

Г.С.Сенаторова